

جمعه سیاه ایرانی؛ آینه‌ای از نااطمینانی اقتصادی

نبرد برای بقا در اقتصاد تورمی

پدیده جمعه سیاه که در ابتدا به عنوان یک سنت فروش متمرکز در غرب شناخته می‌شد، اکنون در ایران از یک مد اینترنتی به یک رویداد تثبیت‌شده در تقویم اقتصادی پاییز تبدیل شده است. با این حال، ورود این فرهنگ غربی، نه تنها ساختار سنتی کسب‌وکار ایرانی را تحت فشار قرار داده، بلکه عادات خرید مردم را به شکلی تغییر داده که فراتر از تخفیف‌های ظاهری، بر ریشه‌های اقتصادی جامعه سا به افکنده است.

شرح در صفحه

رئیس شورای اطلاع رسانی دولت:

دولت به روش‌های شکست خورده‌ای مثل گشت ارشاد برنمی‌گردد

صفحه

سه‌میه پنج هزار تومانی بنزین برای خودروها ۱۶۰لیتر در ماه است

صفر تا صد تصمیم

بنزینی دولت

صفحه

روایتی از جدال علم و شبه‌علم در روزهای خشک ایران

پارازیت‌ها باران را

عقیم می‌کنند؟

صفحه

تحقیق و تفحص از فیلتر شکن‌ها برای مشخص شدن هویت فروشندگان است

سود فروش فیلتر شکن بین ۲۰ تا ۵۰ هزار میلیارد تومان در سال

صفحه

آرین احمدی

سرمقاله

وقتی کالای فرهنگی تبدیل به کالای لوکس می‌شود

در روزگاری که افزایش هزینه‌ها و دغدغه‌های معیشتی در صدر گفت‌وگوهای روزانه‌ی خانواده‌ها قرار گرفته، شاید طبیعی به‌نظر برسد که بسیاری از مردم در تلاش برای حفظ حداقل‌های زندگی، به ناچار دست به حذف یا کاهش برخی هزینه‌ها بزنند. اما وقتی این حذف‌ها به کالاهای و خدمات فرهنگی می‌رسد—از خرید کتاب و بلیت سینما گرفته تا ثبت‌نام در کلاس‌های هنری یا سفرهای فرهنگی —موضوع دیگر تنها یک تصمیم اقتصادی نیست، بلکه به مسئله‌ای اجتماعی و فرهنگی تبدیل می‌شود که پیامدهای آن در درازمدت به مراتب عمیق‌تر از کاهش قدرت خرید است.

فرهنگ، برخلاف کالاهای مصرفی، فقط یک هزینه‌ی اختیاری نیست؛ سرمایه‌ای نرم و زیرساختی است که کیفیت زندگی را تعریف می‌کند. خانواده‌ای که فرزندانش کتاب نمی‌خوانند، موسیقی نمی‌شنوند، فیلم خوب نمی‌بینند و تجربه‌ی حضور در فضاهای فرهنگی را ندارند، شاید در ظاهر از هزینه‌های اضافی کاسته باشد، اما در واقع از رشد فکری، خلاقیت و حتی آرامش روانی خود کاسته است. حذف کالاهای فرهنگی یعنی کاستن از فرصت گفتگو، تخیل و تفکر ؛ یعنی محدود کردن دنیای درونی انسان‌ها در حصار نیازهای صرفاً مادی.

البته نمی‌توان از خانواده‌ها انتظار داشت در شرایط دشوار اقتصادی، بی‌تفاوت به دخل‌وخرج باشند. اما در این میان، آنچه اهمیت دارد، نگاه ما به «فرهنگ» است. اگر فرهنگ را کالایی لوکس استقبال آقای مکرون قرار گرفت و این ایده را به‌نظر می‌رسد. اما اگر آن را یک نیاز ضروری و بخشی از سلامت اجتماعی تلقی کنیم، آنگاه باید برای حفظش در هر شرایطی راهی بیابیم.

ادامه در صفحه

آمریکا مسیجر صالح را دیکته می‌کند!

دلگیریست بین‌پست اوکراینی به هزینه دیگران

صفحه

کارشناسان بررسی کردند

سفر عراقچی به پاریس نشان دهنده تحرک سیاسی ایران

مسیر تازه‌ای از دیپلماسی میان ایران و غرب را دارا هستند؟ خواسته‌ها و مطالبات‌فرانسه از ایران در قطعنامه‌ای که علیه ایران در شورای حکام آژانس صادر کردند آشکار و عیان است. سفر آقای عراقچی به قاهره و توافقنامه‌ای که با آقای گروسی پیش از فعال شدن مکانیسم ماشه امضا شد، به نوعی مورد استقبال آقای مکرون قرار گرفت و این ایده را ایده خوبی در جهت چارچوب همکاری‌ها با آژانس و پیدا کردن راهی برای گفت‌وگو با غرب توصیف کرد اما به این هم اذعان کرد که در ایران اراده و اجماع ملی برای اجرای این ایده وجود ندارد.

اگر فرانسوی‌ها آن چهارچوب و قاعده‌ای را که در توافق قاهره امضا و تصویب شد، ملاک عمل قرار دهند و بپذیرند و در قبال این همکاری گام‌هایی را در جهت تعدیل تحریم‌ها علیه ایران استناد، آیا اساساً نیازی به حضور میانجی، از با غرب تعریف شود اما شدت تنش و بحران به قدری بالا است که پیش‌بینی اینکه این مذاکرات تا چه حد می‌تواند نتیجه‌بخش باشد، سخت است و چندان نمی‌توان خوشبین بود و تنها می‌توان آرزو کرد تا این تحرکات سیاسی گامی در جهت خروج از انفعال سیاسی در روابط ایران با غرب باشد. **نمی‌توان به نقش و کارایی میانجیگران چندان امیدوار بود** در چند ساعت اخیر خبرهایی منتشر شده مبنی بر اینکه ولیعهد عربستان سعودی، قرار است نقش میانجی بین ایران و آمریکا را ایفا کند و دیداری نیز در پاریس انجام شود؛ فارغ از اینکه اساس خیر بردست نیست اما با توجه به اینکه آمریکا خواسته‌های حداکثری دارد و ایران در برابر این خواسته‌ها ایستاده، آیا اساساً نیازی به حضور میانجی، از جمله عربستان یا کشورهای دیگر، در این میان وجود دارد؟ تنش و بحران در روابط ایران و آمریکا به اندازه‌ای است که شاید دو طرف نتوانند در یک مذاکرات دوجانبه راه‌حلی برای رسیدن به توافق و حل اختلاف خود پیدا کنند. بخشی از مسئله به ایران مربوط است و بخش دیگر به آمریکا. تهران بر مذاکرات غیر مستقیم تأکید دارد و وقتی چنین ایده‌ای مطرح می‌شود؛ راه‌میانجی تنها مسیر باقی‌مانده برای مذاکره و گفت‌وگو است. هرچند من معتقدم که مذاکرات با حضور میانجیگران تا جایی کار را پیش می‌برد و ممکن است بدون حضور آن‌ها طرفین به درک بهتری از خواسته‌های یکدیگر رسیده و راه‌حلی پیدا کنند.

با توجه به فشارهای سیاسی، اقتصادی و امنیتی آمریکا و عدم تمایل واشنگتن به مذاکره‌نمی‌توان به میانجی‌ها چندان خوشبین بود. به همه اگر فرض کنیم که عربستان و بن‌سلمان یکی از میانجیگران تعریف شود باید در نظر داشت که بهایی که به چهره‌هایی مانند ولیعهد عربستان داده می‌شود از این جهت است که ترامپ شخصیت متفاوتی میان همه روسای جمهور آمریکا دارد و با توجه ویژگی‌های شخصی و بردگانه‌ی چایزه نوبل صلح اعلام شد؛ از این موقعیت و این ویژگی باید استفاده کرد و چهره‌های مانند بن‌سلمان که رابطه خوب و نزدیکی با ترامپ دارند؛ شاید بتوانند یک راه برده‌بردار برای هر دو طرف باز کنند. هرچند ساختار سیاسی آمریکا چه در حزب دموکرات و چه جمهوری‌خواه به‌شدت ضد ایرانی است. به نظر من اگر قرار باشد گشایشی برای گفت‌وگو و مذاکره با ایران در دولت آقای ترامپ روی دهد باید از همین چهره‌هایی که به وی نزدیک بوده و تأثیرگذارند، استفاده کرد.

گذشته نقش مهمی در مذاکرات هسته‌ای ایران داشتند، امروز دیگر محلی از اعراب در روندها ندارند، این امر را به نفع ایران می‌دانید یا به ضرر؟ پس از حمله روسیه به اوکراین، تحولات ۱۴۰۱ در ایران و حمله اسرائیل به نوار غره، جمهوری اسلامی ایران برای دولت‌های اروپایی از یک مسئله به چالش تبدیل شده است و به‌خصوص حمله روسیه به اوکراین و به هر حال ادعاهایی که علیه ایران در همراهی و همسویی با روسیه در جهت کمک جنگ اوکراین کرده است، اینها همه ایران را بیشتر به تهدید امنیتی برای دولت اروپایی تبدیل کرده است. موضوعی که این دولت‌ها در جریان حمله نظامی اسرائیل و آمریکا و جنگ ۱۲ روز اتخاذ کردند، به‌خوبی این موضوع را نشان داد و طی دو سال گذشته موضوع ترووییکای اروپایی بیش از گذشته به موضوع رژیم صهیونیستی و آمریکا نزدیک شد و حتی در مواردی موضوعی تندتر از آمریکا در موضوع برنامه‌های هسته‌ای مطرح کردند.

اینکه سه کشور اروپایی دیگر مانند سابق نمی‌توانند جایگاه و نقش میانجیگری در گفت‌وگو و مذاکره با ایران داشته باشند، درست است و عملاً قرار گرفتن در کنار اسرائیل و آمریکا عملاً گفتگوهای ایران با آن‌ها را پیچیده و دشوار کرده است. در ارزیابی اینکه گفت‌وگو و مذاکره وزیر خارجه با همتای فرانسوی خود تا چه حد موثر است و تا چه حد می‌تواند نتیجه در پی داشته باشد، باید یک نکته را مدنظر قرار داد؛ تقریباً تمام پنجره‌ها و تلاش‌هایی که برای احیای برجام پس از خروج آمریکا از این توافق در دولت‌های گذشته انجام شد؛ با شکست مواجه شدند، در برخی از آن‌ها ما نتوانستیم از موقعیت استفاده کنیم و در برهه‌هایی هم طرف مقابل بدعهدی کرد با این همه ایران با توجه به تنهایی استراتژیکی که دارد باید از حداکثر فرصت‌ها و حداقل روزه‌ها و سیگنال‌هایی که ارسال می‌شود، استفاده کند. از این نگاه باید به موضوع سفر آقای عراقچی به پاریس توجه کرد. در حال حاضر فرصت‌ها و انتخاب‌هایی پیش رو وجود دارد و در چارچوب همین محدودیت‌ها باید تحرکات دیپلماتیک خود را برای کم کردن فضای تنش و دور شدن از جنگ و باز کردن باب گفت‌وگو برای راستی‌آزمایی برنامه هسته‌ای داشته باشد.

با توجه به خواسته‌های حداکثری رئیس‌جمهور آمریکا از ایران، کشورهایی چون فرانسه تا چه اندازه ظرفیت گشایش

روند تحولات و تحرکات ایران با طرف‌های دیگر را تعریف می‌کرد؛ تغییر کرده و بسیاری از تابه‌وای گذشته هم برای ایران و هم برای اسرائیل و آمریکا شکسته است. در شرایط کنونی ایران باید یک تحرک سیاسی و ابتکار عمل ایجاد کند و یک نگاه تازه‌ای به عرصه سیاست خارجی و خود بیاندازد. اگر ما نخواهیم جنگ کنیم باید مسیر دیپلماسی و گفت‌وگو را پیگیری کنیم.

فرانسه می‌تواند نقش موثری در میانجیگری میان ایران آمریکا ایفا کند

آیا پاریس در تلاش است تا نقش تازه‌ای در پرورنده هسته‌ای ایران و مذاکرات ایفا کند؟ با وجود تنش‌ی که با ترووییکای اروپا و آمریکا پس از صدور قطعنامه شورای حکام آژانس تشدید شده، ایران و فرانسه همچنان تلاش می‌کنند فضا و روزه برای آغاز دوره جدید از گفت‌وگو هسته‌ای باز کنند تا شاید از این طریق بشود هم تنش را کاهش داد و هم موقعیت برای رفع یا خنثی‌سازی بخشی از تحریم‌ها ایران ایجاد کرد.

پاریس در تلاش است تا نقش تازه‌ای در پرورنده هسته‌ای ایران و مذاکرات ایفا کند. فضای جهانی به‌گونه‌ای نیست که کشورهایی مانند عمان یا قطر مثل سابق بتوانند نقشی فراتر از پیام‌رسان در این عرصه ایفا کنند و فرانسه از این جهت موقعیت بهتری دارد و با توجه به نوع روابطی هم که آقای مکرون با ترامپ دارد، می‌تواند زمینه‌ای را برای رسیدن به چارچوب جدید از سوی طرفین برای آغاز گفت‌وگو‌ها فراهم کند.

باید از حداکثر فرصت‌ها و حداقل روزه‌ها و سیگنال‌های که ارسال می‌شود، استفاده کرد آنچه از شواهد بر می‌آید، ترووییکای اروپا که در دوره‌های

تحلیلگر مسائل اروپا با اشاره به اینکه با وجود تنش‌ی که با ترووییکای اروپا و آمریکا پس از صدور قطعنامه شورای حکام آژانس تشدید شده، ایران و فرانسه همچنان تلاش می‌کنند فضا و روزه برای آغاز دوره جدید از گفت‌وگو هسته‌ای باز کنند، تصریح کرد: ایران باید از حداکثر فرصت‌ها و حداقل روزه‌ها و سیگنال‌هایی که ارسال می‌شود، استفاده کند. به گزارش خبرنگار سیاست خارجی ایرنا، «سیدعباس عراقچی» وزیر امور خارجه ایران و «ژان نوئل بارو» وزیر خارجه فرانسه، ۲۶ نوامبر (پنجم آذر) در پاریس دیدار و گفت‌وگو می‌کنند و گرچه وزارتخانه‌های دو کشور محورهای این دیدار را روابط دوجانبه، وضعیت اتباع بازداشتی دو کشور و نیز موضوعات مهم منطقه‌ای و بین‌المللی اعلام کرده‌اند اما وزارت خارجه فرانسه در بیانیه خود راهبرد هسته‌ای ایران را هم به عنوان یکی از موضوعات مورد گفت‌وگو مطرح کرده است تا بار دیگر، گمانه‌ها و تحلیل‌ها درباره آغاز روندی تازه میان ایران و فرانسه به سوزه داغ رسانه‌ها تبدیل شود.

پاریس در ماه‌های گذشته در تقابلی برای ایجاد تمایز میان خود و دو عضو دیگر ترووییکای اروپایی یعنی انگلیس و آلمان، کوشیده است تا از آخرین روزه‌های باقی مانده برای دیپلماسی استفاده کند. جمهوری اسلامی ایران هم با تأکید بر منطق همیشگی خود یعنی گفت‌وگو بر مبنای احترام، پی ارائه دیدگاه‌های خود در این فرصت است. اینکه اما آیا راهی تازه برای گره ایجاد شده در دیپلماسی باز خواهد شد یا نه و اینکه چه میزان می‌توان به نقش فرانسه در شرایط تازه روابط ایران با غرب امیدوار بود، پرسش‌هایی است که پاسخ آن‌ها را از «مرتضی مکی» تحلیلگر روابط بین‌الملل و کارشناس اروپا خواستیم.

پیچیدگی روابط ایران و غرب بدون تحرک در عرصه سیاسی و دیپلماسی نمی‌تواند باز شود

بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام شده قرار است وزیر امور خارجه ایران و فرانسه در پاریس دیداری داشته باشند. ارزیابی شما از اهداف این دیدار چیست؟

سفر وزیر امور خارجه به پاریس تحول مهمی بوده و نشان دهنده تحرک سیاسی ایران و همکاری برای احیای مسئله هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران است. ترووییکای اروپایی اسنبک را فعال کردند و شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی هم اخیراً قطعنامه‌ای را علیه ایران تصویب کرد؛ این اقدامات، تحرکاتی نبود که بتواند به یک نوعی زمینه‌ساز صلح و گفت‌وگو میان ایران و سه کشور اروپایی باشد. این کشورها همسو با آمریکا تلاش می‌کنند با «شعار دیپلماسی» خواسته‌های حداکثری خود از ایران را محقق کنند و با استفاده از فشارهای سیاسی، امنیتی و اقتصادی با فشار حداکثری این خواسته‌ها را طلب می‌کنند. جمهوری اسلامی ایران نیز تاکنون نسبت به این تحرکات سیاسی دولت‌های اروپایی و آمریکا اقداماتی انجام داده و بیانیه‌ها و موضع‌گیری‌هایی که ایران، روسیه، چین نسبت به رفتارهای زیاده‌طلبانه‌ای که آن‌ها مطرح کرده‌اند، واکنش نشان داده و مجموع این عوامل پرورنده هسته‌ای ایران را در وضعیت پیچیده‌ای هم در شورای امنیت سازمان ملل و هم در شورای حکام آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قرار داده است و به نظر می‌رسد این پیچیدگی بدون تحرکی در عرصه سیاسی و دیپلماسی نمی‌تواند باز شود.

ر حال حاضر ایران شرایط متفاوت اقتصادی را تجربه می‌کند و متغیرهایی که تا پیش از جنگ دوازده روزه به نوعی

اخبار

دبل فرشته کریمی

نخستین برد تاریخ فوئتسال زنان ایران در جام جهانی

تیم ملی فوئتسال زنان ایران به اولین برد خود در نخستین دوره جام جهانی دست پیدا کرد.

به گزارش ایسنا، تیم ملی فوئتسال زنان ایران در دومین مسابقه خود از جام جهانی ۲۰۲۵ امروز (چهارشنبه، پنجم آذر) به مصاف پاناما رفت و پیروز شد. ملی‌پوشان فوئتسال ایران در این مسابقه که از ساعت ۱۳:۳۰ آغاز شد با حساب ۶ بر ۲ به پیروزی رسیدند. الهام عنافچه گل اول ایران در این مسابقه را به ثمر رساند. در ادامه نیمه اول نسیمه غلامی و فرشته کریمی هم برای ایران گلزنی کردند. در اواخر این نیمه دروازه توسلی باز شد تا ایران با برتری ۳ بر ۱ راهی رختکن شود. فرشته خسروی در حالی که ۹ دقیقه از نیمه دوم گذشته بود، دروازه پاناما را وارد دروازه این تیم شد و گل ششم ایران ثبت شد. در پایان این بازی فرشته بازیکن پاناما در موقعیت تک به تک با دروازه ایران قرار گرفت و گل دوم تیم خود را به ثمر رساند. فرشته کریمی با شوت محکم خود گل پنجم ایران را وارد دروازه حریف کرد. لحظاتی بعد توپ فاطمه رحمتی بعد از برخورد به بازیکن پاناما وارد دروازه این تیم شد و گل ششم ایران ثبت شد. در پایان این بازی فرشته کریمی به‌عنوان بهترین بازیکن زمین انتخاب شد. تیم ایران در گروه D با ایتالیا، برزیل و پاناما هم‌گروه است که در اولین مسابقه خود مقابل برزیل با نتیجه ۴ بر ۱ شکست خورد و امروز پاناما را شکست داد. ایتالیا هم در بازی نخست با ۱۷ گل پاناما را شکست داده بود. ملی‌پوشان ایران شبیه، ۸ آذر از ساعت ۱۳:۳۰ در آخرین دیدار دور گروهی به مصاف ایتالیا می‌روند.

لاریجانی در دیدار شهیاز شریف اعلام کرد

آمادگی ایران برای اتصال پاکستان به کریدور شمال-جنوب

دبیر شورای عالی امنیت ملی در دیدار با نخست‌وزیر پاکستان آمادگی جمهوری اسلامی ایران برای اتصال پاکستان به کریدور بین‌المللی شمال-جنوب را اعلام کرد و این اتصال را فرصت مهمی برای افزایش همکاری‌های اقتصادی و ترانزیتی میان دو کشور دانست.

دیدار «علی لاریجانی» دبیر شورای عالی امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران، با «شهباز شریف» نخست‌وزیر پاکستان، روز سه‌شنبه ۴ آذر ۱۴۰۴ در اسلام‌آباد برگزار شد. در این دیدار، دو طرف با تأکید بر اراده قطعی تهران و اسلام‌آباد برای ارتقای روابط اقتصادی، دستیابی به سطح بالاتری از همکاری‌های تجاری و سرمایه‌گذاری را یک هدف مشترک و ضروری دانستند. نخست‌وزیر پاکستان با اشاره به ظرفیت‌های موجود میان دو کشور، رسیدن حجم مبادلات اقتصادی به ۱۰ میلیارد دلار را کاملاً دست‌یافتنی دانست و گفت: «پاکستان آمادگی دارد سطح همکاری‌های خود با ایران را در تمامی حوزه‌ها گسترش دهد.»

دو طرف همچنین بر تقویت همکاری‌های منطقه‌ای و چارچوب‌های چندجانبه تأکید کردند و نقش هماهنگی‌های تهران-اسلام‌آباد در مدیریت چالش‌های منطقه‌ای را مهم ارزیابی نمودند. در ادامه، لاریجانی با اشاره به اهمیت توسعه زیرساخت‌های ترانزیتی، بر ضرورت بازسازی و تکمیل خط راه‌آهن اسلام‌آباد-تهران-استانبول و استفاده بهتر از ظرفیت بار و مسافری این مسیر تأکید کرد. او همچنین آمادگی جمهوری اسلامی ایران برای اتصال پاکستان به کریدور بین‌المللی شمال-جنوب را اعلام کرد و این اتصال را فرصت مهمی برای افزایش همکاری‌های اقتصادی و ترانزیتی میان دو کشور دانست. به گزارش ایسنا، کریدور شمال-جنوب یک مسیر حمل‌ونقل بین‌المللی است که هند، ایران، روسیه و کشورهای آسیای مرکزی و اروپای شرقی را به هم متصل می‌کند. هدف آن کاهش زمان و هزینه ترانزیت کالا بین جنوب آسیا و شمال اروپاست.